

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM DWUJĘZYCZNY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MAD-R1**

MAJ 2015

Zadanie 1.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia ze słuchu tekstów bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	1.1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c).	C
	1.2.		B
	1.3.		B
	1.4.		A

Zadanie 2.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia ze słuchu tekstów bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	2.1.	Zdający selekcjonuje [...] informacje [...] (II. 1 d).	C
	2.2.	Zdający określa intencje i opinie autora lub nadawcy tekstu (II. 1 e).	B
	2.3.	Zdający selekcjonuje [...] informacje [...] (II. 1 d).	D
	2.4.		A
	2.5.		B
	2.6.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II. 1 b).	A

Zadanie 3.

Obszar standardów	Zadanie	Standard
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia ze słuchu tekstów bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	3.1.	Zdający selekcjonuje [...] informacje [...] (II. 1 d).
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
	3.5.	Zdający określa kontekst sytuacyjny [...] (II. 1 h).

	Przykładowe odpowiedzi na 1 p.	Przykładowe odpowiedzi na 0 p.
3.1	Wymagane jest wskazanie na podwójną korzyść lub wskazanie dwóch korzyści wymienionych przez osobę przemawiającą. <i>The double benefit/gain/profit she had/experienced.</i> <i>The honour of being invited and a chance to lose weight.</i>	<i>The stress while preparing for the speech caused her to lose weight.</i> (wskazanie jednej korzyści wymienionej przez osobę przemawiającą) <i>She could study at Harvard.</i>
3.2	<i>Not remembering the speech given on the speaker's graduation day.</i> <i>She knows her speech won't have impact on the future of her audience.</i>	<i>She realised that she couldn't inspire young people to follow their dreams.</i> <i>She doesn't have to worry about her future career.</i>
3.3	<i>They were afraid that studying literature wouldn't secure the speaker financially.</i>	<i>It will not secure her a pension of writing.</i>
3.4	<i>The speaker discovered she has more determination than she suspected.</i> <i>She got to know herself better.</i>	<i>She became more trustworthy.</i>
3.5	<i>On a graduation day at university.</i>	<i>Welcoming new students.</i> <i>Her graduation</i>

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi:

1. Wymagane są odpowiedzi na pytania zgodne z treścią wysłuchanego tekstu.
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłócające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Zadanie 4.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia tekstów czytanych bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	4.1.	Zdający selekcjonuje [...] informacje [...] (II. 1 d).	D
	4.2.		C
	4.3.		B
	4.4.		C
	4.5.	Zdający określa związki między poszczególnymi częściami tekstu czytanego (II. 1. i).	C
	4.6.	Zdający selekcjonuje [...] informacje [...] (II. 1 d).	A
	4.7.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II. 1 b).	D

Zadanie 5.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia tekstów czytanych bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	5.1.	Zdający określa związki między poszczególnymi częściami tekstu (II. 1 i).	E
	5.2.		A
	5.3.		C
	5.4.		D

Zadanie 6.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
II.1. Odbiór tekstu <i>Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie odbioru tekstu, czyli rozumienia tekstów czytanych bogatych pod względem treści, o wysokim stopniu zróżnicowania tematyki oraz struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	6.1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c).	D
	6.2.		A
	6.3.		E
	6.4.		B

Zadanie 7.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
I. Wiedza <i>Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	7.1.	Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających rozpoznawanie i właściwy odbiór tekstów [...] (I. 1 a).	D
	7.2.		D
	7.3.		C
	7.4.		A
	7.5.		C

Zadanie 8.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
I. Wiedza <i>Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	8.1.	Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających [...] formułowanie wypowiedzi [...] (I. 1 b).	<i>land</i>
	8.2.		<i>force</i>
	8.3.		<i>meant</i>
	8.4.		<i>plain</i>
	8.5.		<i>fairly</i>

Zadanie 9.

Obszar standardów	Zadanie	Standard	Poprawna odpowiedź
I. Wiedza <i>Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych [...].</i>	9.1.	Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających [...] formułowanie wypowiedzi [...] (I. 1 b).	<i>in the habit of taking</i>
	9.2.		<i>once did he complain</i>
	9.3.		<i>If only he had gone through</i>
	9.4.		<i>as it may sound/seem</i>
	9.5.		<i>see no point in repairing</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

- Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie.
- Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. W 2024 roku pierwsza grupa ochotników ma lecieć na Marsa w celu osiedlenia się tam. Czy próba kolonizacji innych planet ma sens? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat. W swojej pracy odnieś się do:
 - kosztów
 - bezpieczeństwa uczestników
 - wpływu na przyszłość naszej planety.
2. Aby zwrócić uwagę na problem bezpieczeństwa na drodze, coraz częściej wykorzystuje się reklamy i kampanie społeczne. Napisz **list do gazety**. Opisz w nim ciekawą reklamę dotyczącą bezpieczeństwa na drodze, wyraż swoją opinię na temat skuteczności tego typu reklam w przeciwdziałaniu wypadkom i zaproponuj inne rozwiązania, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji na drogach.

	Obszar standardów	Standard
Temat 1.	I. Wiedza II. 2. Tworzenie tekstu	<i>I. 1. b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].</i> <i>I. 2. Zdający wykazuje się znajomością zasad konstruowania różnych form wypowiedzi [...].</i> <i>II. 2. d Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej argumentowanie.</i> <i>II. 2. e Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnych do ich funkcji.</i> <i>II. 2. f Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej wypowiedzianie się w określonej formie, z zachowaniem podanego limitu słów.</i>

	Obszar standardów	Standard
Temat 2.	I. Wiedza II. 2. Tworzenie tekstu	<i>I. 1b Zdający wykazuje się znajomością złożonych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi [...].</i> <i>I. 2. Zdający wykazuje się znajomością zasad konstruowania różnych form wypowiedzi [...].</i> <i>II. 2. a Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, czynności.</i> <i>II. 2. c Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii, projektów, działań.</i> <i>II. 2. d Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej argumentowanie.</i> <i>II. 2. e Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnych do ich funkcji.</i> <i>II. 2. f Zdający wykazuje się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w zakresie tworzenia tekstu w formie wieloaspektowej wypowiedzi [...] pisemnej, uwzględniającej wypowiadanie się w określonej formie, z zachowaniem podanego limitu słów.</i>

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie : właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 p.	4 p.	3 p.
10–9	4 p.	3 p.	3 p.
8–7	3 p.	2 p.	2 p.
6–5	2 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	1 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

Temat 1.

W 2024 roku pierwsza grupa ochotników ma lecieć na Marsa w celu osiedlenia się tam. Czy próba kolonizacji innych planet ma sens? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat. W swojej pracy odnieś się do: } „główka”

- kosztów
 - bezpieczeństwa uczestników
 - wpływu na przyszłość naszej planety.
- } elementy tematu

Uwagi:

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi odnosić się do problemu kolonizacji kosmosu, czyli osiedlania na innych planetach, a nie jedynie do podróży kosmicznych.
2. W tezie wymagane jest wyrażenie opinii na temat sensowności podejmowania prób kolonizacji lub kolonizowania innych planet, np. *Many people dream about travelling in space and settling down on another planet. In my opinion such enterprises are not a good idea; In my opinion conquering distant planets is a great opportunity for mankind.*

Temat 2.

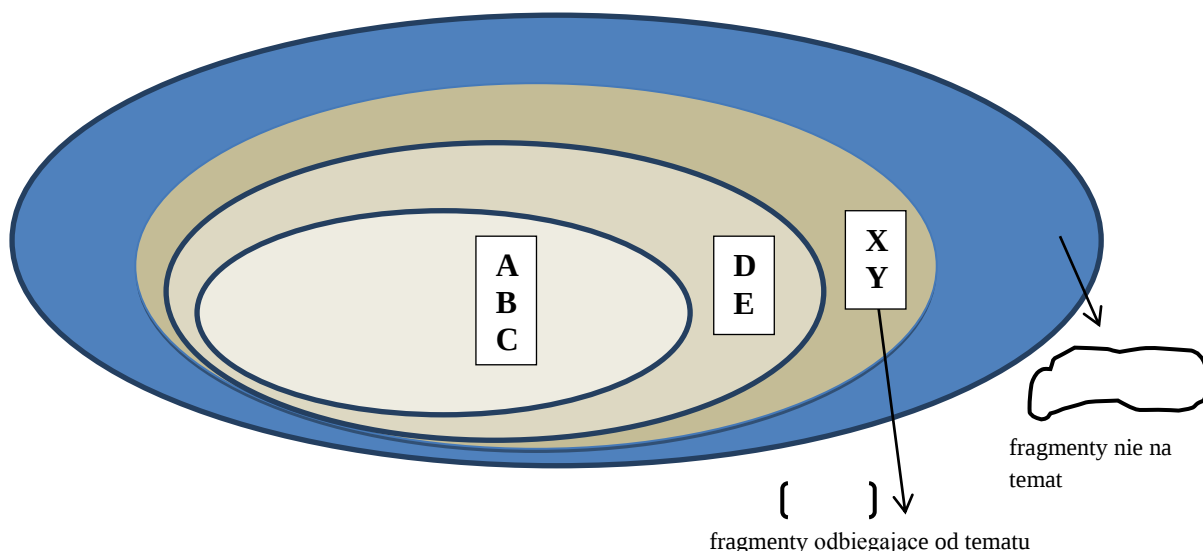
Aby zwrócić uwagę na problem bezpieczeństwa na drodze, coraz częściej wykorzystuje się reklamy i kampanie społeczne. Napisz **list** do gazety. } „główka”

Opisz w nim ciekawą reklamę dotyczącą bezpieczeństwa na drodze, wyraż swoją opinię na temat skuteczności tego typu reklam w przeciwdziałaniu wypadkom, zaproponuj inne rozwiązania, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji na drogach. } elementy tematu

Uwagi:

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, musi dotyczyć problemu bezpieczeństwa na drodze i uwzględniać rolę reklamy / kampanii społecznych.
2. Opis może dotyczyć reklamy, którą zdający widział LUB takiej, którą proponuje przygotować.
3. Poprzez „inne rozwiązania” rozumiane są wszelkie pomysły dotyczące poprawy bezpieczeństwa na drodze, które są inne niż reklama/kampania społeczna opisana przez zdającego jako realizacja pierwszego elementu polecenia.
4. „Skuteczność tego typu reklam” rozumiana jest szeroko. Nie wymaga się stwierdzenia, że w ich konsekwencji spada/wzrasta liczba wypadków. Zdający może odnieść się np. do wzrostu świadomości w społeczeństwie.
5. Akceptowane są formalne i półformalne zwroty rozpoczynające list (np. *Dear Editor; Dear Sir/Madam; Dear Mr Watson*) oraz zwroty kończące list (np. *Yours faithfully; Best regards*)

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E)

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y)

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego klamrą. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do główki tematu, np.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktujemy go jako fragment zgodny z tematem.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli

z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	Fragment niezgodny z tematem
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepła, i deszczowo. Zrobiłem to, ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
- Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego jest uznawana za niesamodzielną.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one zakreślane i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
- Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 240 słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
- Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.

6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
5. Adres i podpis nie są liczone w liście.
6. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
7. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.